

A1

Michał Garncarek

Polski Język Migowy
Poziom podstawowy A1
Ćwiczenia

Recenzja: Grzegorz Majkowski

Konsultacje PJM: Tomasz Jagodziński

Projekt graficzny okładki: Bartłomiej Garncarek

© Copyright by Placówka Kształcenia Ustawicznego Migaj Naturalnie, Łódź 2012

ISBN: 978-83-64072-08-6

Wydawca: Placówka Kształcenia Ustawicznego Migaj Naturalnie

93-347 Łódź, ul. Leszczyńskiej 4 / 41

Tel. 794-694-607 / 606-361-306

www.migajnaturalnie.pl

biuro@migajnaturalnie.pl

Spis Treści

Wstęp	6
Wprowadzenie	7
Europejski System Opisu Kształcenia Językowego	9
Transkrypcja słownictwa migowego	11
Lekcja 1 „Cześć, nazywam się...”	12
1.1 Alfabet palcowy	12
1.2 Liczebniki migowe	14
1.3 Wypowiedzi w PJM	16
1.4 Słownictwo migowe	18
Lekcja 2 „Rodzina i przyjaciele”	19
2.1 Przestrzeń migowa	19
2.2 Alfabet palcowy	21
2.3 Liczebniki migowe	23
2.4 Wypowiedzi w PJM	25
2.5 Słownictwo migowe	26
Lekcja 3 „Migam o sobie, czyli jak wyglądam w migach”	27
3.1 Przestrzeń migowa	27
3.2 Alfabet palcowy	29
3.3 Wypowiedzi w PJM	31
3.4 Słownictwo migowe	33
Lekcja 4 „Szkola i kariera”	34
4.1 Uczęszczam do szkoły ...	34
4.2 Jestem z zawodu ...	37
4.3 Czasowniki kierunkowe	40

4.4 Przestrzeń migowa	43
Lekcja 5 „Poznaj miejsce, w którym mieszkam”	45
5.1 Liczebniki migowe	45
5.2 Kontynenty, państwa, miasta	49
5.3 Przestrzeń migowa	52
Odpowiedzi	56
Lekcja 1 „Cześć, nazywam się...”	56
1.1 Alfabet palcowy	56
1.2 Liczebniki migowe	58
1.3 Wypowiedzi w PJM	60
1.4 Słownictwo migowe	61
Lekcja 2 „Rodzina i przyjaciele”	62
2.1 Przestrzeń migowa	62
2.2 Alfabet palcowy	63
2.3 Liczebniki migowe	65
2.4 Wypowiedzi w PJM	67
2.5 Słownictwo migowe	69
Lekcja 3 „Migam o sobie, czyli jak wyglądam w migach”	70
3.1 Przestrzeń migowa	70
3.2 Alfabet palcowy	71
3.3 Wypowiedzi w PJM	72
3.4 Słownictwo migowe	74
Lekcja 4 „Szkola i kariera”	75
4.1 Uczęszczam do szkoły ...	75
4.2 Jestem z zawodu ...	78
4.3 Czasowniki kierunkowe	80

4.4 Przestrzeń migowa	83
Lekcja 5 „Poznaj miejsce, w którym mieszkam”	84
5.1 Liczebniki migowe	84
5.2 Kontynenty, państwa, miasta	86
5.3 Przestrzeń migowa	89

Wstęp

Kurs „Polskiego Języka Migowego poziom A1” doczekał się swojego rozszerzenia o zestaw ćwiczeń domowych dla uczestników powyższego kursu, w celu pozytywnego stymulowania rozwoju językowego. Ze względu na trudności w uzyskaniu materiałów dydaktycznych do nauki języka migowego w domu, został opracowany podręcznik wraz z płytą z nagraniami w PJM, aby ugruntować umiejętności językowe nabyte w trakcie kursu. Proponowane materiały swoim zakresem nie wybiegają poza te, które zostały wprowadzone podczas zajęć, a dodatkowo koncentrują się na poszczególnych umiejętnościach, aby uczestnik uzyskał większą pewność komunikacyjną.

Serdecznie zapraszam do ich korzystania i dalszego rozwoju szczególnie umiejętności odbierania wypowiedzi w PJM, które dla nas słyszących stanowią trudność ze względu na inny kanał komunikacji.

Autor

Wprowadzenie

Niniejszy podręcznik stanowi zestaw ćwiczeń do kursu pod nazwą „Polski Język Migowy – poziom podstawowy A1” według standardów skali biegłości językowej Rady Europy¹ dotyczącej nauki języków obcych. Zestaw ćwiczeń skierowany jest do uczestników kursu o wyżej wspomnianym tytule.

Realizację niniejszego zestawu ćwiczeń podjęto aby:

- udostępnić materiały dydaktyczne skoncentrowane na potrzeby uczestników rozpoczynających przygodę z PJM do pracy domu;
- rozwijać umiejętności odbierania wypowiedzi w PJM dzięki specjalnie przygotowanym materiałom filmowym;
- ugruntować umiejętności komunikacyjne zdobyte na kursie za pomocą ćwiczeń domowych.

Niniejszy zestaw składa się z podręcznika oraz płyty z nagraniami w PJM. Zestaw został opracowany tak, aby jednostki lekcyjne odpowiadały lekcjom przeprowadzonym na kursie. Każda lekcja została podzielona na części, które w swoim zakresie koncentrują się na różnych umiejętnościach:

- lekcja 1 pt. „Cześć, nazywam się...”, została podzielona na podrozdziały, które skupiają się na rozwoju umiejętności produkowania i odbierania wypowiedzi za pomocą alfabetu palcowego w wymiarze: A, I, J, L, N, liczebników migowych w wymiarze: 0 – 9, wypowiedziach w PJM oraz słownictwie migowym koncentrującym się na tematyce autoprezentacji i prezentacji osoby niepierwszej.
- lekcja 2 pt. „Rodzina i przyjaciele” została podzielona na podrozdziały, które skupiają się na przestrzeni migowej, na rozwoju umiejętności produkowania i odbierania wypowiedzi za pomocą alfabetu palcowego w wymiarze: U, C, F, H, CH, S, T, Y, Z, Ż, Ż, liczebników migowych w wymiarze: 20 – 99, wypowiedziach w PJM oraz słownictwie migowym z obszaru „rodzina i przyjaciele”;
- lekcja 3 pt. „Migam o sobie, czyli jak wyglądam w migach” została podzielona na podrozdziały, które skupiają się na przestrzeni migowej, na rozwoju umiejętności produkowania i odbierania wypowiedzi za pomocą alfabetu palcowego w wymiarze: A, E, Ł, Ć, Ń, Ó, Ś, SZ, CZ, RZ wypowiedziach w PJM oraz słownictwie migowym z obszaru cech wyglądu oraz ubioru.
- lekcja 4 pt. „Szkoła i kariera”, została podzielona na podrozdziały, w których kursant powtarza słownictwo migowe odnoszące się rodzajów szkół, przedmiotów, kierunków studiów oraz kursów, powtarza słownictwo migowe odnoszące się zawodów, powtarza zasadę kierunkowości w czasownikach uzgodnionych oraz ćwiczy pamięć przestrzenną. Kursant potrafi przedstawić się i opowiedzieć o swoim wykształceniu, zamigać na temat pracy, którą wykonuje.
- lekcja 5 pt. „Poznaj miejsce, w którym mieszkam” została podzielona na podrozdziały, w których uczestnik powtarza liczebniki migowe (100 – 999), powtarza słownictwo migowe odnoszące się do kontynentów, państw i miast oraz ćwiczy przestrzeń

¹ Wyjaśnienie Skali Rady Europy znajduje się w podrozdziale pt. „Europejski System Opisu Kształcenia Językowego”.

topograficzną. Kursant potrafi określić w PJM położenie Polski, miasta, w którym mieszka oraz określić państwa sąsiadujące z Polską. Kursant potrafi poprosić w PJM o wskazanie drogi do określonego miejsca, jak również samemu wskazać drogę.

Na końcu książki znajdują się odpowiedzi do ćwiczeń, z których uczestnik może korzystać aby porównać swoje odpowiedzi i poprawić ewentualne błędy.

Europejski System Opisu Kształcenia Językowego

Europejski System Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) jest obszernym dokumentem opracowanym przez ekspertów Rady Europy w zamiarze stworzenia praktycznego narzędzia pozwalającego na sprecyzowanie celów do realizacji na każdym etapie uczenia się języków europejskich, a tym samym pozwalającego na ujednoczenie oceniania w ich nauczaniu. ESOKJ szczegółowo opisuje wiedzę i umiejętności, które uczeń powinien rozwinąć w procesie uczenia się języków obcych, lecz podkreśla również wymiar kulturowy, w którym dany język znajduje swoją przestrzeń². Powiązanie tych elementów leży u podstaw drogi, której celem jest sprawna komunikacja. Osiągnięcie tej sprawności ESOKJ definiuje za pomocą 6 poziomów zaawansowania:

Poziom biegłości	C2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie może z łatwością zrozumieć praktycznie wszystko, co usłyszy lub przeczyta. Potrafi streszczać informacje pochodzące z różnych źródeł, pisanych lub mówionych, w spójny sposób odtwarzając zawarte w nich tezy i wyjaśnienia. Potrafi wyrażać swoje myśli płynnie, spontanicznie i precyzyjnie, subtelnie różnicując odcienie znaczeniowe nawet w bardziej złożonych wypowiedziach
	C1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie szeroki zakres trudnych, dłuższych tekstów, dostrzegając także znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio. Potrafi się wypowiadać płynnie, spontanicznie, bez większego trudu odnajdując właściwe sformułowania. Skutecznie i swobodnie potrafi posługiwać się językiem w kontaktach towarzyskich i społecznych, edukacyjnych bądź zawodowych. Potrafi formułować jasne, dobrze zbudowane, szczegółowe, dotyczące złożonych problemów wypowiedzi ustne lub pisemne, sprawnie i właściwie posługując się regułami organizacji wypowiedzi, łącznikami, wskaźnikami zespolenia tekstu.
Poziom samodzielności	B2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy techniczne z zakresu jej specjalności. Potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u którejkolwiek ze stron. Potrafi – w szerokim zakresie tematów – formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.

² Rada Europy, Europejski System Opisu Kształcenia Językowego, str. 1.

	B1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych jej spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego itd. Potrafi radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć w czasie podróży w regionie, gdzie mówi się danym językiem. Potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi ustne lub pisemne na tematy, które są jej znane bądź ją interesują. Potrafi opisywać doświadczenia, zdarzenia, nadzieje, marzenia i zamierzenia, krótko uzasadniając bądź wyjaśniając swoje opinie i plany.
Poziom podstawowy	A2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie wypowiedzi i często używane wyrażenia w zakresie tematów związanych z życiem codziennym (są to np.: bardzo podstawowe informacje dotyczące osoby rozmówcy i jego rodziny, zakupów, otoczenia, pracy). Potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.
	A1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie i potrafi stosować potoczne wyrażenia i bardzo proste wypowiedzi dotyczące konkretnych potrzeb życia codziennego. Potrafi formułować pytania z zakresu życia prywatnego, dotyczące np.: miejsca, w którym mieszka, ludzi, których zna i rzeczy, które posiada oraz odpowiadać na tego typu pytania. Potrafi przedstawiać siebie i innych. Potrafi prowadzić prostą rozmowę pod warunkiem, że rozmówca mówi wolno, zrozumiale i jest gotowy do pomocy.

Tabela. Poziomy biegłości językowej: skala ogólna³.

Polski język migowy posiada wszystkie cechy języka naturalnego: (1) dwoistość, czyli podwójną artykulację, (2) produktywność, (3) arbitralność, (4) zdolność do wzajemnej wymiany polegająca na przemienności ról nadawcy i odbiorcy, (5) specjalizację, (6) przemieszczanie oraz (7) transmisję kulturową⁴. PJM nie jest językiem fonicznym, lecz z pewnością jest językiem naturalnym i europejskim, a do takich Europejski System Opisu Kształcenia Językowego się odnosi, dlatego proces jego nauczania, tak samo jak każdego innego języka obcego powinien opierać się o standardy według Rady Europy.

³ Centralny Ośrodek Kształcenia Nauczycieli, Europejski System Opisu Kształcenia Językowego, 2001 str. 33.

⁴ Tomaszewski P. (2004) Polski Język Migowy – mity i fakty, Poradnik Językowy, str. 59 -72.